

גדעון פרידמן תורתם השתמטותם

נוח העילוי

סיכומי ועדת השרים לשוויון בנטל אמנם מרגיזים את החרדים, אולם מבט בתוצאות מראה ששוויון לא הושג, אפילו לא כמעט. שוב מעודדת המדינה את לומדי התורה על חשבון כל היתר. לא שאני חולק על חשיבות לימוד התורה, כבודה במקומה מונח, אך יש גם נושאים אחרים שכדאי ללמוד כדי שנוכל לייצר את הלחם שיאפשר לימודי תורה מעמיקים.

ועדת פרי קבעה כי 1,800 עילויים בתורה יקבלו פטור משי-רות. אני לא מכיר עילויים במתמטיקה שזכו לפטור משירות. אני גם כמעט לא מכיר מוזיקאים וספורטאים מצטיינים המ-קבלים שירות עם הקלות. כמה כאלה יש? עשרות בודדות. הנתונים מקצינים אם מסתכלים על האחוז באוכלוסייה. נראה שמערכת החינוך החרדית עושה עבודה מעולה: עילויים בתורה מהווים 25% מהמחזור, אך עילויים בספורט ובמוזיקה – פחות מחלקיק האחוז.

ועדת פרי קבעה כי שאר החרדים, אלה המסתפקים בהצ-טיינות שאינה עילוי, יוכלו לרחות את שירותם הצבאי בשלוש שנים ולהמשיך ללמוד. כמה תלמידים שלמדו פיזיקה יכולים לרחות את שירותם עד לאחר שיסיימו את לימודיהם? בודדים. צה"ל מאפשר לכמה עשרות לסיים לימודי תואר אם כבר החלו בהם. אני מכיר עתודאים רבים שבחרים ללמוד במסגרת הצבא, ותמורת הזכות הזו משרתים שש שנים בצה"ל נוסף על שלוש השנים שבהן למדו. כ-2% בלבד ממחזור הגיוס הם עתודאים. כמה חרדים יזכו ברחיית שירות לצורך לימודים? בערך 75%. מדוע לא 100%? משום שהשאר מקבלים פטור מלא.

נראה שמערכת החינוך החרדית עושה עבודה מעולה: עילויים בתורה מהווים 25% מהמחזור, אך עילויים בספורט ובמוזיקה - פחות מחלקיק האחוז

ועדת פרי קבעה עוד שחיילי ההסדר ייאלצו להוסיף עוד חודש שירות בצבא. כלומר, הלומדים תורה בישיבת הסדר ייאלצו לשרת שנה וחמישה חודשים. במסלול הנח"ל משרתים 40 חודשים, מתוכם שנתיים בשירות מלא. כמה תלמידים לר-מדים בישיבות ההסדר? כ-1,400, כלומר: 20% מכל מחזור של הציונות הדתית. במסלול הנח"ל יש אולי אחוז אחד מהמח-זור. במסלול הנח"ל מוגדרת הפעילות שאינה צבאית כ"משימה לאומית". האם לימוד התורה בישיבות ההסדר הוא "משימה לאומית"? יש להניח שיותר מזה, אחרת לא היו מפנים לשם מספר כזה של תלמידים.

כל נושא ההתייחסות המיוחדת לאוכלוסייה הדתית וללימודי התורה אינו ברור כלל. הרי לא כתוב בתורה שחייבים ללמוד דווקא בגיל 18. מדוע לא יכולים חברינו לומדי התורה להצט-רף אל השאר ולהתחיל את לימודיהם בגיל 21, או בגיל 23, אם המשיכו בשירותם הצבאי? הרי כולנו דוחים את לימודינו למען השירות הצבאי. אנחנו גם נדרשים לשלם על זה מחיר לימודי, בכך שאנו מאבדים את רצף הלימודים מהתיכון ונאלצים להש-קיע מאמצים כדי לחזור לעצמנו. כל זאת מעבר למחיר הכלכלי שבשירות ללא שכר, ולמחיר האישי לאותם חיילים המסכנים את חייהם.

אין צורך להכניס מיד כל אברך בפוטנציה לכלא. די לקבוע שמוסדות החינוך לא יוכלו להיות מתוקצבים בגין תלמידים שלא שירתו בצבא, ובמקביל לקבוע שהמדינה אינה משלמת קצבאות מכל סוג שהוא למי שלא שירת בצבא.

הרבה מבעיית השוויון ניתן לפתור באופן פשוט, על ידי תשלום שכר מלא למשרתים בצבא מגיל 18. מצד אחד תעלה המוטיבציה לשירות, בהיותו מספק שכר עם דרישות רקע מי-נימליות. מצד שני, תחושת העוול של המשרתים לעומת אלה שאינם משרתים תקטן. כאשר זה יקרה גם נגלה לפתע שהצבא מתייעל במהירות, והזילות בעבודתם של חלק ממשרתי החו-בה נעלמת. ו...
ד"ר פרידמן עוסק באנרגיה ירוקה ובחינוך

© כל הזכויות שמורות לידיעות אחרונות בע"מ

אין להעתיק, להפיץ, לשכפל, לצלם, לתרגם, לאחסן במאגרי מידע, לשדר בדרך כלשהי (בכתב, בדפוס או במדיה אחרת) - ובכל אמצעי אלקטרוני, אופטי, מכני או אחר - חלק כלשהו של העיתון (לרבות טקסט, איורים, צילומים, תמונות, מפות, גרפיקה) הן בגרסה טקסטואלית והן בדפוס מעוצבים, לרבות באמצעות הקלטה והקלדה, ללא אישור מפורש בכתב מהמוציאה לאור, ידיעות אחרונות בע"מ